

IDENTITATE CULTURAL EUROPEANĂ - 15+10+2. DIALOGUL MULTIPLELOR IDENTITĂȚI

Camelia ȘTEFAN
Karla ROȘCA

Conceptul expoziției *15+10 Identități europene. 10 Pachete din Europa*” a aparținut Muzeului Austriac de Etnografie din Viena. Expoziția a fost vernisată la data de 1 mai 2004, cu ocazia aderării celor 10 țări: Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Slovacia, Slovenia, Republica Cehă, Ungaria, Cipru, în Uniunea Europeană și itinerată în anul 2004 la Muzeul de Artă Populară din Innsbruck, în anul 2005 la Muzeul de Etnografie din Lviv, iar în anul 2006 la Muzeul Național Irlandez cu tema: *Culturile mână în mână spre viitor*.

În 12 mai 2007, expoziția a fost itinerată în cadrul Complexului Național Muzeal „ASTRA”, constituind un bun prilej de colaborare la marele spectacol al Capitalei Cultural Europene din Sibiu. Alături de cele 10 țări, au fost introduse în cadrul expoziției Bulgaria și România, țări care au aderat la începutul anului 2007 la Uniunea Europeană.

Ca și instituție dedicată achiziționării, menținerii și analizării culturii materiale într-o anumită categorie socială a populației, **Muzeul Austriac de Etnografie din Viena**, a inițiat, ca urmare a aderării a noi 10 state membre ale Uniunii Europene la data de 1 mai 2004, un mic proiect de expoziții ale muzeelor din aceste țări, cu scopul de a găsi răspunsurile întrebărilor privind „identitățile europene”: *„Există aceste identități?, Din ce sunt ele compuse?, Cum au luat ființă?”*

Pentru a continua internaționalizarea unei idei timpurii pentru o expoziție - proiect lansat în 1996, intitulat *„Poșta din frumoasa Austrie”* - autoritățile locale au fost rugate să prezinte „o parte din cămin” la Muzeul Austriac de Etnografie din Viena – specialiștii din domeniile de etnologie europeană și din domeniile afiliate, ca și cei care lucrează în muzee etnografice naționale din Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Cehia, Slovacia, Slovenia, Ungaria și Cipru au fost rugați să contribuie fiecare simbolic, cu câte un obiect „tipic” pentru țara lor. Obiectele trimise au avut un caracter reprezentativ pentru a putea fi identificate ca atare de către populațiile din țările corespunzătoare, cu o valoare moderată, ușor de expediat pe poștă și să nu facă parte din propriile colecții, astfel încât aceste obiecte să poată rămâne în Muzeul din Viena după expoziție, ca și „mărturii contemporane”. De asemenea, obiectele expediate au fost însoțite de un text prin care a fost descrisă pe scurt originea lor locală și națională, rădăcinile istorice și semnificațiile lor curente. Obiectele trimise Muzeului Austriac de Etnografie din Viena au fost plasate alături de un obiect sau ansamblu de obiecte din colecția proprie a muzeului. Interpretarea acestor obiecte, unele dintre ele aparținând muzeului de multe decenii, fac referire la semnificația istorică, contextul achizițiilor și colecția muzeelor din acea țară.

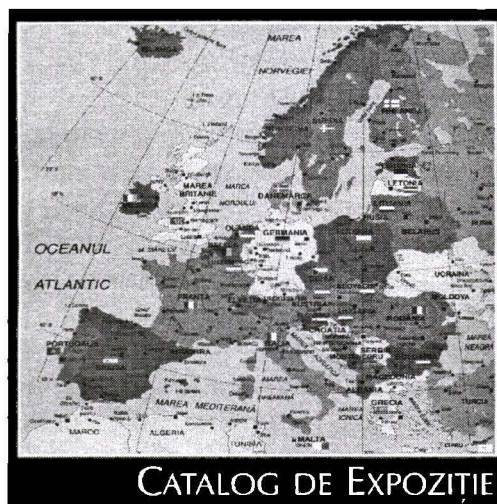
Același lucru s-a aplicat și asupra alegerii obiectelor dintr-o gamă foarte variată disponibilă în colecțiile Muzeului Austriac. S-a avut în vedere o varietate de grupuri de obiecte și de diferite etape în timp în principal pentru obiectele istorice, cu scopul de a transmite identificarea culturală.

Încercarea de a face un sumar al obiectelor de identitate colectate aici conduce la două rezultate contrastante. Pe de-o parte, lipsa diferențelor regionale este uimitoare, ca în cazul Sloveniei și Lituaniei, care au prezentat simboluri similare din arhitectura rurală, una folosind exemple de pe piața comercială, cealaltă reprezentând meșteșuguri artistice tradiționale. Pe de altă parte, lucru mai puțin surprinzător, granițele naționale și regionale sunt la fel de colorate și multiple pentru toate culturile Europei. Imaginea pluralistică a identităților europene este evocată repetat de către politicieni și prezentată ca exemplu pentru conceptul european de integrare, ceea ce a determinat motto-ul „*Unitate în Diversitate*”. Dacă acceptăm definiția identității ca o formă diversă de individualitate și colectivitate, de percepție a realității - care devine aparentă în comparație cu alții, putem concluziona că unii vizitatori ai expoziției și cititori ai catalogului vor fi capabili să se identifice cu obiectele selectate și interpretările lor - iar alții nu vor putea. Efortul unit al membrilor celor 12 țări a fost la fel de interesant pe cât de interiorizat, aruncând o rază de lumină pe conotațiile simbolice ale culturii, pe cât de diferite, pe atât de asemănătoare.

La inaugurarea expoziției **15+10+2 Identități Europene** am avut plăcerea de a o avea prezentă pe doamna dr. Margot Schindler, director al Muzeului Austriac de Etnografie din Viena, care menționa în cartea de impresii a Muzeului ASTRA: *„Ne bucura faptul că Muzeul Austriac de Etnografie a avut prilejul de a fi invitat în această minunată clădire recent renovată pentru a prezenta o expoziție cu tematică europeană, în contextul desemnării orașului Sibiu drept Capitală Cultural Europeană 2007. Mulțumim pe această cale Muzeului „ASTRA” și echipei sale pentru colaborarea deosebită de care a dat dovadă”.*

15+10+2 EUROPÄISCHE IDENTITÄTEN

Die Ausstellung „15+10+2 Europäische Identitäten”. 12 Pakete aus Europa“ wurde am 12 Mai 2007 im Sächsischen Volkskundemuseum „Emil Sigerus“ im Rahmen des ASTRA Nationalmuseum präsentieren. Die Idee der Ausstellung, die anlässlich der EU-Erweiterung 2004 für Wien konzipiert wurde, besteht darin, dass die ethnographischen Fachinstitutionen der neuen EU-Mitgliederstaaten gebeten wurden, dem Wiener Volkskundemuseum ein möglichst symbolgeladenes Geschenk zu überlassen, das als typisch für das jeweilige Land angesehen werden kann und mit dem sich die Bewohner identifizieren. Parallel dazu präsentierte das Österreichische Museum für Volkskunde aus seiner eigenen Sammlung je ein Objekt aus den betreffenden Ländern.

Aspecte din expoziția temporară 15+10+2 *Identități Europene*